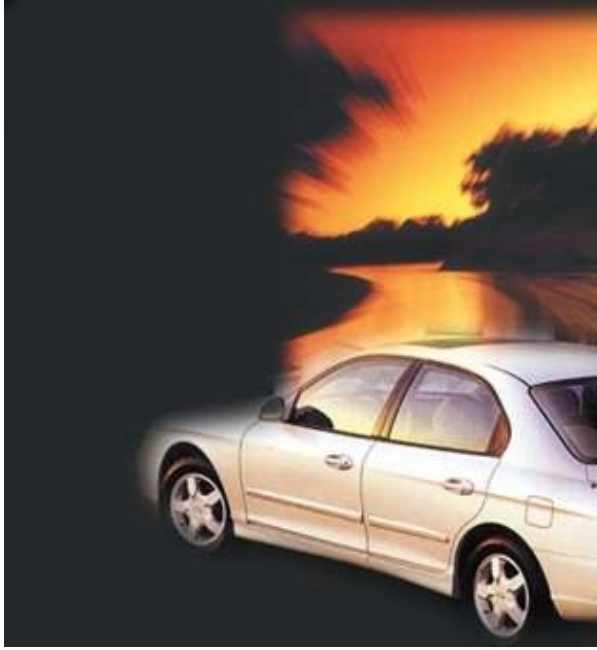

Otomotiv Sektörü 2006'dan Umutsuz

Pınar ELMAS

2003-2004'te hurda indirimiyle rahatlayan otomotiv sektörü, indirimlerin kaldırılması ve yüksek vergiler nedeniyle sıkıntılı günler geçiriyor.

2004 yılının Ocak-Haziran döneminde, pazardaki yükselişi tetikleyen hurda araç teşviği ve düşük faiz oranlarının sektöre etkisi, bu yılın aynı döneminde toplamda gerçekleşen %15'lik düşüşle açığa çıkıyor.

Bu yılın Ocak-Haziran döneminde toplam satışlar 381 bin 249'dan, 323 bin 913'e düşerken, otomobilde bu rakamın %21 azalarak 186 bin 288 olduğu görülüyor.

Sene sonuna kadar bir sürpriz gerçekleşmezse, sektör bu seneyi tahmin edilen rakamlarla ve 2004'ün altında kapatacak gibi görünüyor.

Sektör ihracatında artış gözlemlenirken, iç pazardaki durgunluk otomotiv firmalarının stoklarının giderek şişmesine neden oluyor.

Otomotiv kredilerinin cazip hale gelmesi, dolar ve euro'daki düşüş, firmaların indirimleri ve 1 Ağustos'tan sonra satın alınan araçların 2006 model olması gibi avantajlar bile firmaların artan stoklarını eritmek için yeterli olmuyor.

Son gelişmeler ise araç sahiplerinin üzerine bir vergi yükü daha bineceğinin işaretini veriyor.

Araç sahiplerine bir vergi daha geliyor!

Türkiye'de otomotiv sektöründeki vergilerin yüksekliği tartışılırken yeni bir vergi daha hayatımıza girmeye hazırlanıyor.

Eylül ayında T.B.M.M'nin açılmasıyla birlikte gündeme gelmesi planlanan "İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı Taslağı"nda, aracını

sokağa park edenlerden **geçici kullanım harcı** alınması planlanıyor.

Amacı belediyelere kaynak aktarmak olan tasarı, halen trafikte olan 10 milyon araç sahibini ilgilendiriyor.

Sistemde, kişiler yaşadıkları bölge için aylık veya yıllık ücret ödüyor.

Karşılığında otomobillerine yapıştırdıkları pulla istenilen bir sokağa park etme hakkı kazanıyor.

Bu sistem Avrupa'da çok yaygın.

İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya başta olmak üzere özellikle şehir trafiğinden şikayetçi olan hemen her Avrupa ülkesinde bu tip uygulamalar var.

Tüm uygulamalarda sistemin benzer şekilde işlediği söylenebilir.

Taşıtlar için park bölgelerine göre aylık ya da yıllık bir ödeme yapılıp, karşılığında taşıt pulu alınıyor.

Pulu olmayanlar, fiş alıyorlar ya da o sokakta bulunan '**parking meter**' adı verilen cihaza, para atıyorlar.

Pul bedeli Almanya'da park bölgelerine göre 45-90 Euro arasında değişiyor.

Biz de ise taşıtların geçici olarak sokağa ya da caddeye park edilmesi halinde;

Her taşıt için, saatte 2 YTL, günlük 7 YTL olması planlanıyor.

Söz konusu sistemin uygulandığı şehirlere şu katkıları sağlaması bekleniyor.

- Şehir merkezindeki araç sayısında azalma.
- Park arayan, ya da uygunsuz park eden araçlar yüzünden yavaşlayan trafikte hızlanma.
- Yanlış park etme sorununun ortadan kalkması.
- İnsanların park ücreti ödememek için toplu taşıma araçlarını tercih etmesi. Böylece özellikle büyükşehirlerin en önemli sorunu olan trafik sıkışıklığında azalma.
- Büyükşehirlerde yoğun şikayet nedeni olan otopark mafyasının sona ermesi.

Taksilere de durak vergisi!

Tasarıda, taksiler için de bir düzenleme var.

Buna göre; taksi duraklarındaki taksicilerden de taksi başına, yılda bir defaya mahsus olmak üzere geçici kullanım harcı alınması planlanıyor.

Sektörü 2006 için karamsarlığa iten bir diğer gelişme de; **MORTGAGE** olarak bilinen “ipoteğe dayalı uzun vadeli konut finansmanı kredisi” sistemi.

MORTGAGE otomotiv sektörünü nasıl etkileyecek?

Otomotiv sektör temsilcileri, bu yılın sonunda devreye girmesi beklenen “ipoteğe dayalı uzun vadeli konut finansmanı kredisi” sistemi (MORTGAGE)’in, 2006 hatta 2007’de otomotiv sektörüne sekte vuracağını öngörüyorlar.

Uzun vade ve düşük faizle borçlanarak ev sahibi olma yolunun açılmasıyla, gelecek yıl otomobil satışlarında düşüş bekleniyor.

MORTGAGE’de faizlerin çok düşük oranlara inmesi halinde, konut edinmek isteyen kişilerin tasarruflarını ev almak için kullanacaklarını belirten Tüketici Davranışları Uzmanları, Türk insanı için evin otomobilden öncelikli olduğunu, bu nedenle otomobil alımının da ikinci plana atılacağı tahmininde bulunuyorlar.

Bu nedenle sektör uzmanları sektörün 2006’ya temkinli girmesi gerektiğini söylüyorlar.

Sistemin faaliyete geçmesiyle, konuta ne kadarlık bir talebin kayacağı bilinmediği için, otomotiv sektöründe ne kadarlık bir daralma olacağını tahmin etmek zor.

Ancak özellikle şehir dışına uydu kentlerin kurulmasıyla birlikte MORTGAGE’in otomotiv sektörüne olumlu olarak dönmesi bekleniyor.

Türkiye’de ulaşımın ağırlıklı olarak karayolu üzerinden yapıldığı düşünülürse, özellikle şehir dışına kurulan bu sitelerde yaşayan insanlar, şehir merkezine gitmek için araca ihtiyaç duyacaklar.

O zaman otomotiv sektöründe yeniden bir canlanma olması bekleniyor.

Ancak bunun gerçekleşmesi için en az iki yıllık bir sürenin geçmesi gerekiyor.

AR& GE BÜLTEN

ARAŞTIRMA VE MESLEKLERİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ
AĞUSTOS

MORTGAGE ile eve yönelecek kişilerin ellerindeki araçları satıp daha ucuz araç alımına yönelmeleri ikinci el piyasasını hareketlendirebilir.

Görülen o ki; hükümetin son uygulamaları 2006 için şimdilik pek de içaçıcı sonuçlar yaratacak gibi görünmüyor.

Bu nedenle hükümetin bir an önce 2006'da otomotiv sektörünü canlandırarak uygulamaları hayata geçirmesi ve gereken tedbirleri alması gerekiyor.

Otomotiv sektörü için istikrarlı ve kalıcı bir politika oluşturulması, sektör vergilerini düşürecek bir düzenlemeye gidilmesi ve sektörün rekabet gücünü arttıracak uygulamaların başlatılmasının gereği ortaya çıkıyor.